

## Lathyrus tuberosus

**Knölvial**  
**Jordnöt**  
**Jordmöss**

Ardacker är en flerårig lättodlad ärtväxt med röda blommor. Den tunna stammen och dess klängen bildar invecklade härvor när den växer. Den kommer ursprungligen från Syd- och mellaneuropa och infördes till Sverige som kulturväxt, troligen på 1600-talet. Ardacker växer förvildad i södra Sverige upp till jämtland och kallas då för knölvial. Den är relativt sällsynt och fridlyst.

Ardacker bildar ca; 5\*2,5 cm stora rotknölar med brunt finskrovligt skal som döljer ett vitt kött.

När växten väl etablerat sig kan den lätt bli till ett ogräs varför man förr odlade den inom murade väggar. Idag kan man med fördel odla ardacker i dränerade plasttråg. Den ger dessutom relativt lågt utbyte per odlingsarea vilket kan förklara varför den aldrig blev en stor gröda bland allmänheten i Sverige trots stor propaganda för den på 1700-talet. Istället odlades den mest på de stora godsen för den delikata smaken. På Skabersjö slott i Skåne odlades den in på 1900-talet som kunglig delikatess.

Ardacker förökas antingen med knölar som planteras ca 5 cm under jorden eller med frön. Den trivs inte i för sur jord men föredrar viss skugga. Växten är kvävefixerande och en god biväxt men kan ta rejäl skada av sniglar som älskar den. Den skördas på hösten med fördel genom skattning, d.v.s. utan att gräva upp hela plantan. Koka rotknölen med skalet på och servera dem varma. De skalas vid bordet och äts med salt och smör. De går även att ätas färska eller stekta. Ardacker jämförs i smak med äkta kastanj.

### Källor

<http://linnaeus.nrm.se/flora/di/faba...y/lathtub.html>

<http://www.pfaf.org/user/plant.aspx?...yrus+tuberosus>

[www.artfakta.se/Artfaktablad/Lathyrus\\_Tuberosus\\_917.pdf](http://www.artfakta.se/Artfaktablad/Lathyrus_Tuberosus_917.pdf)

<http://www.luontoportti.com/suomi/sv...asvit/knolvial>

Lunds universitet, Botaniska trädgården: Roten till det goda

[http://www.impecta.se/cgi-bin/ibutik/AIR\\_ibutik.fcgi](http://www.impecta.se/cgi-bin/ibutik/AIR_ibutik.fcgi)